

Ryzyko zmiany standardów wyceny instrumentów finansowych w świetle BMR

Reforma indeksów – prezentacja wprowadzająca

23 lutego 2018

Agenda

---

1. Geneza i założenia reformy indeksów
2. Zidentyfikowane wyzwania wynikające z implementacji BMR
  - Brak transakcji referencyjnych
  - Potrzeba nowych definicji, ryzyko konwersji
  - Zmiana relacji pomiędzy administratorem, panelistami i użytkownikami
3. Nowy obszar nadzoru regulacyjnego

Geneza reformy wskaźników

- ❑ BMR -> Rozporządzenie UE w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki w instrumentach i umowach finansowych z 8.06.2016 w pełni weszło w życie 1.01.2018
  - nowe przepisy dotyczą różnych klas aktywów (stopa %, FX, towary) i odnoszą się do umów i instrumentów finansowych oraz jako miara stosowana przez fundusze inwestycyjne
  - regulacja odnosi się do transakcji z klientami, w których przepływy lub wycena są indeksowane do zewnętrznego wskaźnika
- ❑ Przyczyny reformy wskaźników:
  - podatność na manipulacje -> afera IBOR
  - strukturalne przekształcenia na rynku finansowym:
    - ✓ zanik niezabezpieczonych depozytów terminowych na rynku międzybankowym
    - ✓ zmiana struktury finansowania banków po kryzysie 2007-09
    - ✓ nowe wymogi regulacyjne

Założenia reformy wskaźników

- Celem reformy wskaźników jest ochrona rynku przed manipulacjami poziomem wskaźników oraz zwiększenie wiarygodności publikowanych stawek
- W kontraktach finansowanych zawartych pomiędzy instytucją finansową a klientem można wykorzystywać jedynie takie indeksy, które są wskaźnikami referencyjnymi zgodnymi z BMR
- Rozporządzenie oraz standardy i wytyczne ESMA precyzują obowiązki administratora, dostawcy danych (panelisty) i użytkownika wskaźnika
- Zarówno wskaźnik jak i administrator muszą być zarejestrowani przez ESMA
- Wskaźniki muszą być **reprezentatywne** dla rynku, które opisują, a sposób ich wyznaczania musi być **odporny na manipulacje**, przejrzysty dla użytkowników i odbiorców oraz **transparentny**, czyli zapewniający pełną kontrolę i audytowalność procesu

Znaczenie reformy wskaźników dla Polski

- Niemal 100% uzależnienie rynku kredytów od wskaźnika WIBOR (szczególnie w długoterminowych hipotekach)
- Kluczowe znaczenie wskaźnika WIBOR dla gospodarki (wg szacunków IBnGR z 2016 r. indeks jest stosowany dla 419 mld kredytów, 228 mld obligacji oraz 6,544 mld instrumentów pochodnych)
- WIBOR indeksem referencyjnym dla funduszy rynku pieniężnego
- Wykorzystanie wskaźnika WIBOR w instrumentach zabezpieczających księgę banku oraz jako źródło do wyznaczania FTP
- Konieczność reformy wskaźnika WIBOR: brak depozytów międzybankowych o terminach pow. 1W, które zgodnie z BMR powinny stanowić źródło ceny
- Potrzeba wdrożenia wskaźników alternatywnych do umów kredytowych
- Ryzyko bazowe sektora bankowego związane z niską korelacją pomiędzy wskaźnikiem dla aktywów a kosztem pasywów (efekt inercji, zmienność bazy)

Zidentyfikowane wyzwania wynikające z implementacji BMR (1/3)

❑ Brak transakcji referencyjnych

- trwały zanik rynku niezabezpieczonych depozytów terminowych na rynku hurtowym
- brak wiarygodnych alternatyw na rynku międzybankowym (rynek repo do 1 tygodnia o ograniczonej płynności)
- brak płynnej krzywej dochodowości bazującej na transakcjach jednodniowych (kontrakt OIS indeksowany do stawki Polonia)

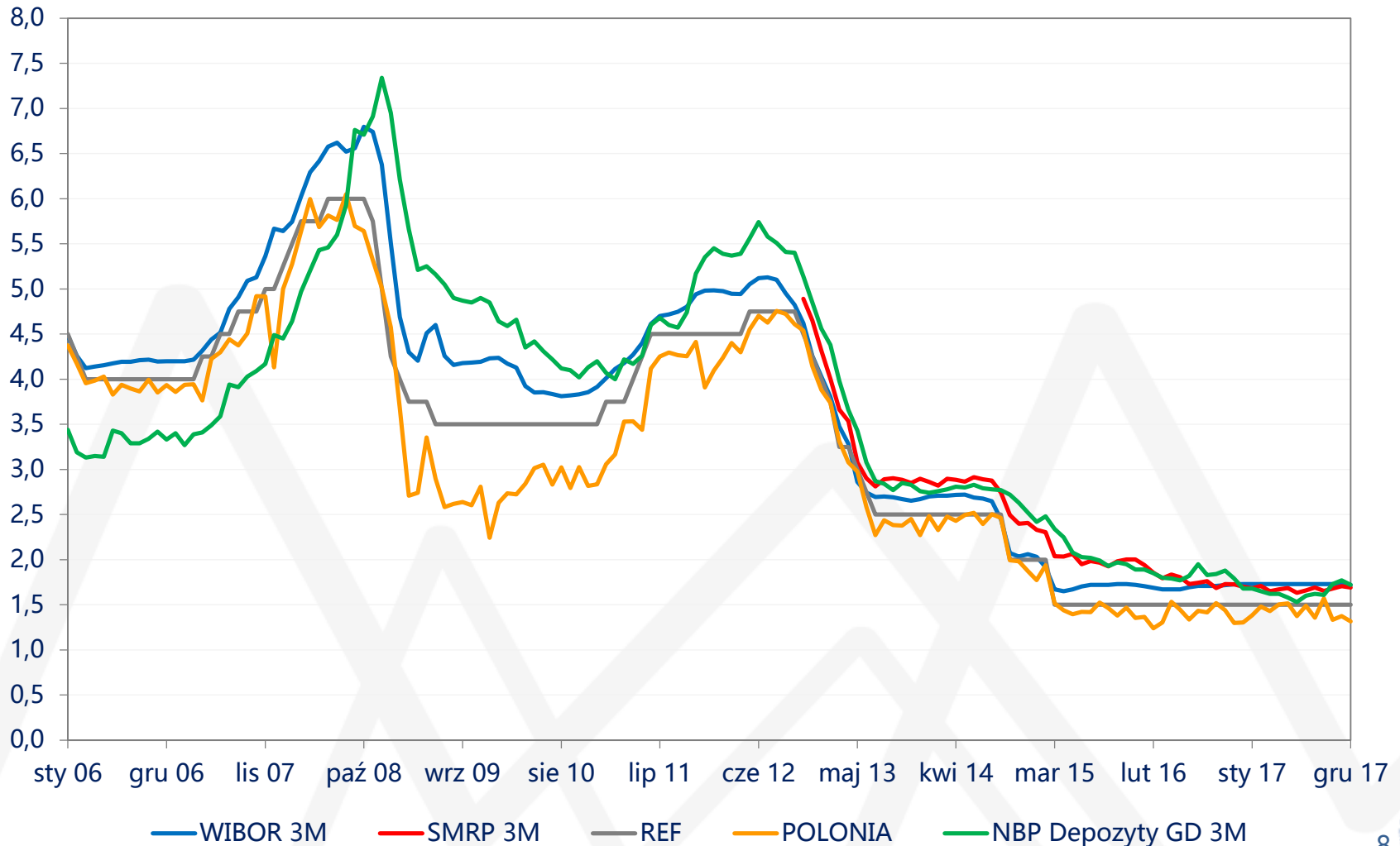
Zidentyfikowane wyzwania wynikające z implementacji BMR (2/3)

- ❑ Potrzeba nowych definicji, ryzyko konwersji
  - obecna definicja nie zakłada wykorzystania transakcji do wyznaczania stawki
  - rozbieżność pomiędzy publikowanymi indeksami a rzeczywistymi kosztami finansowania
  - konieczność zmiany definicji i metodologii
  - kilka wersji reformowania wskaźnika: seamless transition (real/quasi), successor rate replacement (one-off/gradual), parallel listing (permanent/cut-off)
  - ryzyko alternatyw (Polonia, stawka referencyjna?)
  - ryzyko transpozycji stawki (zmiana charakteru ekonomicznego i ryzyko uaktywnienia klauzul Material Adverse Change)
  - o ile rynek międzybankowy jest w stanie rozwiązać powyższy problem (ISDA), o tyle problem ochrony konsumenta pozostaje otwarty

Niejednorodność wskaźników stóp procentowych

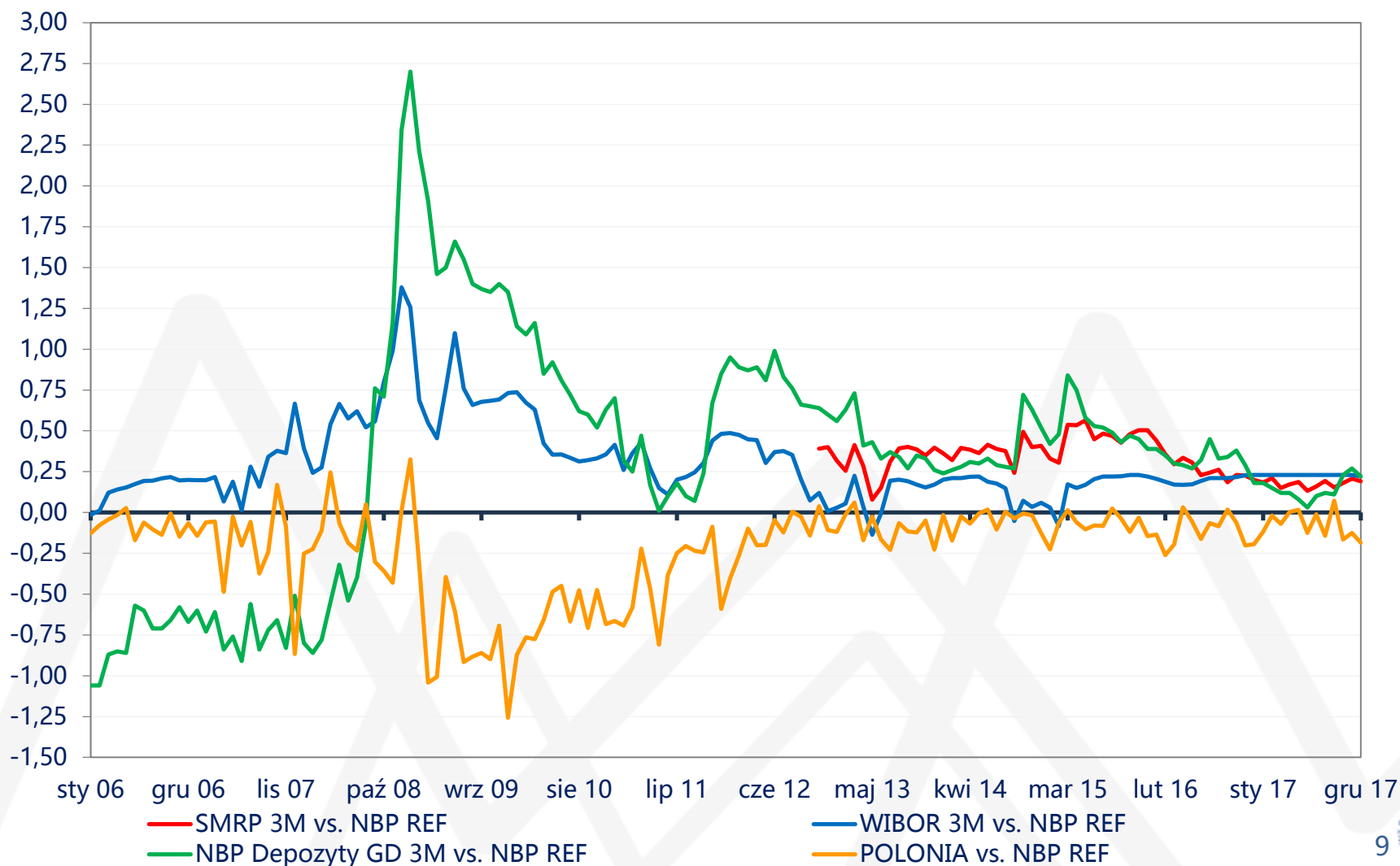
Poziom stawek nominalnych

Niejednorodność wskaźników stóp procentowych

Różnice względem stopy referencyjnej NBP

Zidentyfikowane wyzwania wynikające z implementacji BMR 3/3

- ❑ Zmiana relacji pomiędzy administratorem, panelistami i użytkownikami
  - koszty i ryzyka regulacyjne po stronie administratora
  - zmniejszenie motywacji panelistów do kontrybucji stawki ze względu na ryzyko regulacyjne, koszty uczestnictwa w procesie oraz ryzyko reputacyjne (-> przymus regulacyjny?)
  - nowe koszty dla użytkowników wskaźników (za dostęp i stosowanie w zależności od ekspozycji)

Nowy obszar nadzoru regulacyjnego

- Rola ESMA w procesie licencjonowania administratorów indeksów i publikowanych przez nich wskaźników
- Rola lokalnych nadzorów w wypracowania nowych praktyk nadzorczych w zakresie definiowania wskaźnika, procedur administratora i panelisty, zasad zasilania w dane do produkcji wskaźnika oraz stosowania wskaźnika w umowach finansowych
- Wymóg bycia „BMR compliant” po stronie podmiotów nadzorowanych (banki i fundusze)
- Wzrost znaczenia ochrony konsumenta przy reformowaniu istniejących wskaźników, wprowadzenia nowych i zapewniania planów awaryjnych w postaci wskaźnika alternatywnego
- Nowe zagrożenia dla stabilności systemu finansowego oraz skuteczności polityki monetarnej banku centralnego

Co odróżnia polski rynek od strefy euro?

	Polska	Strefa euro
Rodzaj oprocentowania	zmienne	stałe (Niemcy, Francja)
Ekspozycja konsumentów	wysoka (hipoteki)	umiarkowana (poza Hiszpanią, Włochami)
Rynki alternatywne	niepłynne repo i OIS	płynne repo i OIS
Udział depozytów terminowych	znaczący (stopy większe od zera)	niewielki (ujemne stopy procentowe)
Repozytoria danych	SMRP (dane z 5 segmentów, 20 mld dziennego wolumenu, 5 lat historii, dostępność statystyk dla członków)	MMSR (tylko rynek hurtowy, funkcjonuje od 2016 r., statystyki dostępne jedynie dla ECB)

Tezy do dyskusji

---

1. Czy kluczowe wskaźniki stóp procentowych (LIBOR, WIBOR, EURIBOR, EONIA i inne) mogą spełnić wymogi regulacyjne BMR? Perspektywa użytkowników, administratorów wskaźników, panelistów, regulatorów.
2. Doświadczenia ECB i IBnGR w zakresie zbudowania repozytorium danych (MMSR vs SMRP). Możliwość wykorzystania repozytoriów do 'naprawy' dotychczasowych wskaźników.
3. Czy w przypadku braku możliwości wypełnienia wymogów regulacyjnych kluczowe wskaźniki przestaną być obliczane i publikowane?
4. Co oznacza zaprzestanie publikacji kluczowego wskaźnika finansowego? Kontekst zarządzania ryzykiem finansowym, relacji z klientem, wymiar regulacyjny.

INSTYTUT RYNKU PIENIĘŻNEGO

WWW.MMINSTITUTE.EU

INSTYTUT BADAŃ NAD GOSPODARKĄ RYNKOWĄ

WWW.IBNGR.PL